

Advies Raad voor Dierenaangelegenheden: Overgangsregeling Positieflijsten Art. 33 GWWD.

Bij het aanbieden van de positieflijsten heeft de Raad in de brief van 29 januari 2007 (kenmerk RDA/2007/08) toegezegd een nader advies uit te zullen brengen met betrekking tot de problematiek rond niet op de positieflijsten voorkomende diersoorten die op dit moment in Nederland worden gehouden. De minister van LNV heeft ook om dit advies verzocht. In het navolgende wordt uitwerking gegeven aan deze toezegging.

Gelijk met de inwerkingtreding van de positieflijst zal er voor op dat moment gehouden exemplaren van diersoorten die niet op deze lijst voorkomen een (overgangs-) regeling moeten worden getroffen. Volgens de huidige inzichten uit de sector betreft het zeer hanteerbare aantallen dieren. Het euthanaseren of in beslag nemen van deze dieren wordt door betrokken partijen in beginsel afgewezen. Slechts in het uiterste geval kan euthanasie worden toegepast. Dit kan bijvoorbeeld indien euthanasie wegens ernstige uitzichtloze gezondheidsproblemen in het belang van het welzijn van het dier is.

Een overgangsregeling kan door de overheid worden uitgevoerd, maar ook door particuliere organisaties onder toezicht van de overheid. De Raad acht de Stichting Platform Verantwoord Huisdierenbezit (PVH) vanwege de daar reeds aanwezige kennis en vanwege de betrokken achterban hiervoor het meest aangewezen. De bekendheid met de betreffende dieren en hun eigenaren zal het draagvlak voor de overgangsregeling namelijk zeer ten goede komen.

De Vereniging van Opvangcentra van Niet-gedomesticeerde Dieren (VOND) heeft reeds jarenlange ervaring met het opvangen en herplaatsen van vele diersoorten. De expertise en het netwerk van VOND kunnen ook een belangrijke bijdrage leveren aan het welslagen van de implementatie van de overgangsregeling. De Raad adviseert daarom de VOND te betrekken bij de uitvoering van deze regeling. Samenwerking tussen het PVH en de VOND kan onder andere vorm krijgen in een nader in te vullen herplaatsingscommissie waarin vertegenwoordigers van beide organisaties zitting nemen. Het PVH en de VOND hebben zich bereid verklaard deze taken op zich te nemen.

Als eerste onderdeel van de overgangsregeling zal voor de betreffende dieren en hun eigenaren een identificatie- en registratiesysteem moeten worden opgezet. Gedurende een beperkte, nog nader vast te stellen, periode kunnen houders hun dieren laten identificeren en registreren. De identificatie van de dieren gebeurt zoveel mogelijk met behulp van microchips. Bij vogels wordt de identificatie uitgevoerd met behulp van gesloten voeringen en bij diersoorten die in grote groepen worden gehouden en/of te klein zijn om individueel te kunnen worden geïdentificeerd, worden de groepen omschreven / aantallen geregistreerd. Deze identificatie zal vanuit de sector worden gefaciliteerd, waardoor de kosten voor de houder beperkt blijven. Steekproefsgewijs en doelgericht zal vanuit het PVH de identificatie worden gecontroleerd. Bij geconstateerde onrechtmatigheden worden handhavingdiensten, zoals LID, AID en politie ingeschakeld. De registratiegegevens zullen voor de handhavers volledig toegankelijk zijn. De gegevens die door dit identificatie- en registratiesysteem over deze diersoorten worden gegenereerd, zullen leiden tot meer duidelijkheid en kunnen goed worden gebruikt bij de periodieke evaluaties van de positieflijst. De gegevens met betrekking tot aantallen dieren per soort, geografische spreiding e.d. zullen dan ook, met inachtneming van privacywetgeving, beschikbaar zijn voor belanghebbende partijen. Vanwege de kennis en ervaring die bij de aangesloten opvangcentra aanwezig is, wordt geadviseerd ook bij de opbouw en gebruik van dit registratiesysteem de VOND te betrekken.

Het is noch de bedoeling noch de verwachting dat bij invoering van de positieflijst dieren van soorten die niet op deze lijst voorkomen door hun eigenaren worden afgestaan. Toch kan het voorkomen dat een eigenaar vrijwillig, dan wel door persoonlijke omstandigheden gedwongen, afstand doet van zijn dieren. Een tweede onderdeel van de overgangsregeling is daarom dat onder verantwoordelijkheid van de herplaatsingscommissie deze dieren worden ondergebracht bij een gekwalificeerd opvangcentrum met ervaring in het houden van deze soorten of een houder die deze dieren ook reeds houdt. Kwaliteitseisen voor opvangcentra en houders waar deze dieren geplaatst kunnen worden, zullen nader worden uitgewerkt. Het kwaliteitsprotocol van de VOND, zoals dat momenteel in opdracht van het ministerie van LNV wordt opgesteld, kan hierbij een goede richtlijn zijn.

Een derde onderdeel van de overgangsregeling betreft een uitsterfbeleid. Er dient een wettelijk fokverbod te komen. Dit fokverbod kan in de praktijk op verschillende manieren worden geëffectueerd. Chirurgische of hormonale castratie, het scheiden van de geslachten, klimaatsturing en het wegnemen van eieren zijn mogelijkheden die afhankelijk van de diersoort kunnen worden gebruikt. Betrokken partijen zullen het draagvlak voor dit beleid actief bevorderen.

Tot slot valt niet uit te sluiten dat er in de overgangsfase mensen zullen zijn die zich niet bij het PVH melden, maar toch niet meer toegestane dieren houden. Voor deze mensen wordt geadviseerd een handhavingsbeleid in te stellen waarbij hun dieren wel in beslag worden genomen. Ook deze dieren worden geïdentificeerd en geregistreerd en via de eerder genoemde herplaatsingscommissie herplaatst. Vanwege de reeds bestaande, met LNV afgesproken, rol van de VOND bij herplaatsing van in beslag genomen dieren, worden deze dieren primair geplaatst in een opvangcentrum dat voldoet aan het kwaliteitsprotocol van de VOND. Wanneer er geen mogelijkheden zijn binnen deze opvangcentra worden de dieren ondergebracht bij een (geregistreerde) houder die reeds dieren van deze soort houdt. In zo'n geval is in beginsel evenmin sprake van euthanasie.